

Obsah

Úvod	VII
------------	-----

Oddíl A – Podnik, jeho cíle a funkce

1. Podstata podniku a podnikání	3
1.1 Podnikání a podnik	3
1.2 Nedávná minulost našich podniků	5
1.3 Listopad 1989 a současná situace našich podniků	6
1.4 Právní úprava podnikání	12
1.5 Dodatek: podnikatel, manažer, vůdčí osobnost	12
Shrnutí	14
Klíčová slova	14
Otázky	14
Literatura	14
2. Okolí podniku	15
2.1 Prvky okolí podniku	16
2.2 Význam státu pro formování okolí podniku	22
2.3 Nutnost poznávání okolí	23
2.4 Okolí podniku – Evropská unie	24
Shrnutí	27
Klíčová slova	27
Otázky	27
Literatura	28
3. Vývoj podnikové ekonomiky	29
3.1 Historický úvod	29
3.2 Zakladatelské osobnosti	30
3.3 Situace na území České republiky	33
Shrnutí	36
Klíčová slova	36
Otázky	37
Literatura	37

4. Efektivnost podniku a její základní kategorie	38
4.1 Výrobní faktory a jejich klasifikace	38
4.2 Kombinace výrobních faktorů	41
4.3 Spotřeba výrobních faktorů – náklady podniku	42
4.3.1 Druhové třídění nákladů	43
4.3.2 Účelové třídění nákladů	44
4.3.3 Náklady podle závislosti na změnách objemu výroby	46
4.3.4 Náklady podle původu spotřebovaných vstupů	48
4.3.5 Náklady podle podnikových funkcí	49
4.3.6 Další kategorie nákladů	49
4.4 Výsledek činnosti podniku – výnosy a zisk	50
4.5 Efektivnost	54
Shrnutí	59
Klíčová slova	59
Otázky	60
Literatura	61
5. Cíle podniku a jeho funkce	62
5.1 Primární cíl podniku – maximalizace zisku a tržní ceny akcií	62
5.2 Primární cíl – maximalizace hodnoty podniku a tzv. shareholder value ...	65
5.3 Odlišnosti cílů velké společnosti a malého podniku	65
5.4 Primární cíl – maximalizace shareholder value (ukazatele MVA a EVA) ...	68
5.5 Druhy cílů	71
5.6 Funkce (činnosti) podniku	74
Shrnutí	76
Klíčová slova	77
Otázky	77
Literatura	78
6. Typologie podniků	79
6.1 Podniky podle právní formy	80
6.1.1 Podniky jednotlivce	80
6.1.2 Osobní společnosti	81
6.1.3 Kapitálové společnosti	82
6.1.4 Družstva	85
6.1.5 Evropské společnosti a sdružení	85
6.1.6 Veřejné (státní) podniky, neziskové organizace	86
6.2 Podniky podle sektorů a hospodářských odvětví	87
6.3 Podniky podle velikosti	88
6.4 Podniky podle typu výroby	89
6.5 Sdružení podniků	90

Shrnutí	94
Klíčová slova	95
Otázky	95
Literatura	95
7. Život podniku	97
7.1 Založení podniku	103
7.2 Růst podniku a jeho stabilizace	114
7.3 Krize a sanace	117
7.4 Zánik podniku	122
7.4.1 Zrušení a zánik	122
7.4.2 Likvidace společnosti	124
7.4.3 Konkurz	125
Shrnutí	136
Klíčová slova	137
Otázky	137
Literatura	137
Internetové prameny	139

Oddíl B – Výstavba podniku

8. Majetková a kapitálová výstavba podniku	143
8.1 Majetek podniku a jeho finanční krytí, rozvaha podniku	143
8.2 Majetková struktura podniku	145
8.2.1 Dlouhodobý majetek	145
8.2.2 Oběžný majetek	146
8.3 Kapitálová struktura podniku	148
8.3.1 Vlastní kapitál – základ podnikání	149
8.3.2 Cizí kapitál – další zdroj financování podniku	150
8.4 Oceňování majetku a podniku	156
8.4.1 Oceňování hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku	157
8.4.2 Oceňování dlouhodobého finančního majetku	158
8.4.3 Oceňování oběžného majetku	158
8.4.4 Oceňování cizího a vlastního kapitálu	159
8.4.5 Oceňování podniku	160
Shrnutí	161
Klíčová slova	161
Otázky	162
Příklady k řešení	162
Literatura	162

9. Organizace podniku	164
9.1 Proč je potřeba organizovat	164
9.2 Jak se postupuje při tvorbě organizační struktury	166
9.2.1 Vznik organizačních jednotek	166
9.2.2 Vztahy organizačních jednotek	168
9.3 Co je výsledkem organizování	172
9.4 Ovlivňují organizaci právní předpisy?	177
Shrnutí	178
Klíčová slova	178
Otázky	179
Literatura	179

Oddíl C – Činnosti podniku a jejich řízení

10. Podnikové řízení	183
10.1 Obsah řízení, jeho fáze a nositelé	183
10.2 Strategické řízení	184
10.2.1 Strategická analýza	186
10.2.2 Formulace strategie	187
10.2.3 Implementace strategie	187
10.2.4 Strategická kontrola	187
10.3 Taktické a operativní řízení	188
10.4 Podnikové plánování, funkční struktura plánování podniku	189
10.4.1 Plánování marketingu	190
10.4.2 Plánování výroby	190
10.4.3 Plánování nákupu	190
10.4.4 Plánování výzkumu a vývoje	191
10.4.5 Plánování obnovy a údržby hmotného investičního majetku	191
10.4.6 Plánování lidských zdrojů	191
10.4.7 Finanční plánování	192
10.5 Podnikatelský plán (Business Plan)	192
Shrnutí	194
Klíčová slova	195
Otázky	195
Literatura	195
11. Výrobní činnost podniku	196
11.1 Pojetí výrobní činnosti	196
11.2 Plánování výroby	198
11.2.1 Plánování výrobního programu	199
11.2.2 Plánování výrobního procesu	200

11.2.3	Plánování výrobních kapacit	203
11.2.4	Plánování umístění (lokalizace) podniku (závodu)	209
	Shrnutí	209
	Klíčová slova	210
	Otázky	210
	Příklady k řešení	211
	Literatura	211
12.	Nákup	212
12.1	Pojem nákup a jeho obsah	212
12.1.1	Nákup a opatřování	212
12.1.2	Podstata nákupních funkcí	213
12.2	Standardizace v nákupu	214
12.2.1	Standardizace vstupních prvků	215
12.2.2	Standardizace vztahů ve spotřebě a využití výrobních činitelů	216
12.3	Model nákupního marketingu	221
12.4	Operativní plánování nákupu	223
12.5	Operativní plán nákupu a Internet	227
12.6	Řízení pohybu materiálu a zásob	229
12.7	Od sourcingu k centrům sdílených služeb	231
12.7.1	Sourcing jako výsledek rozvoje dělby práce	232
12.7.2	Centrum sdílených služeb	235
12.7.3	Příklad využití centra sdílených služeb v nákupu	237
	Shrnutí	238
	Klíčová slova	239
	Otázky	239
	Příklad k řešení	239
	Literatura	240
13.	Odbyt (marketing)	241
13.1	Odbyt a marketing, prodej zboží a služeb	241
13.2	Obchodní (marketingový) plán	243
13.3	Marketingové techniky	248
13.4	Organizace marketingu v podniku	250
	Shrnutí	251
	Klíčová slova	251
	Otázky	251
	Příklad k řešení	252
	Literatura	252

14. Personální práce	253
14.1 Obsah a cíle personální práce ve firmě	253
14.2 Organizace personální práce	256
14.3 Plánování zaměstnanců	257
14.4 Získávání a výběr zaměstnanců	258
14.5 Hodnocení pracovníků	260
14.6 Firemní vzdělávání	261
14.7 Pracovní podmínky a sociální péče	262
14.8 Mzdový systém podniku	264
14.9 Hodnocení práce	267
14.10 Mzdové formy	268
Shrnutí	269
Klíčová slova	270
Otázky	270
Příklad k řešení	270
Literatura	271
15. Financování podniku	272
15.1 Financování podniku a úkoly finančního managementu	272
15.2 Druhy financování podniku	275
15.3 Běžné (krátkodobé) financování	277
15.3.1 Určení potřebné výše oběžných aktiv	278
15.3.2 Způsoby financování oběžných aktiv	279
15.4 Řízení cash flow	281
15.4.1 Pojem a význam cash flow	281
15.4.2 Zjišťování cash flow	282
15.5 Hodnocení finanční výkonnosti podniku – finanční analýza	283
15.5.1 Význam a informační zdroje	283
15.5.2 Techniky používané ve finanční analýze	284
15.5.3 Hlavní skupiny poměrových ukazatelů	284
15.5.4 Postup finanční analýzy	286
15.5.5 Trendová analýza	287
15.5.6 Systém ukazatelů Du Pont	287
15.5.7 Pyramidová soustava finančních ukazatelů	288
15.5.8 Mezipodnikové srovnávání	288
15.5.9 Ukazatele přidané hodnoty – MVA, EVA	289
15.5.10 Matematicko-statistické metody	289
15.5.11 Finanční plánování	289
Shrnutí	290
Klíčová slova	290
Otázky	291
Příklady k řešení	291
Literatura	292

16. Investiční činnost	293
16.1 Pojem investování a druhy investic	293
16.2 Rozhodování o investicích	294
16.3 Zdroje financování investic	295
16.4 Hodnocení efektivnosti investic	296
16.4.1 Podstata a postup	296
16.4.2 Určení jednorázových nákladů na investici	297
16.4.3 Odhad budoucích výnosů a rizik	298
16.4.4 Určení podnikové diskontní míry (nákladů na kapitál)	298
16.4.5 Výpočet současné hodnoty (aktualizace) očekávaných výnosů	299
16.5 Metody hodnocení investic	300
16.6 Metody (ukazatele) hodnocení efektivnosti investic	303
16.6.1 Ukazatel výnosnosti investice	304
16.6.2 Metoda doby splacení	304
16.6.3 Metoda čisté současné hodnoty	304
16.6.4 Metoda vnitřního výnosového procenta	305
16.6.5 Ukazatel EVA v hodnocení investic	307
16.7 Srovnávání investičních variant	308
16.7.1 Výběr ze zaměnitelných vzájemně se vylučujících investičních variant	308
16.7.2 Výběr z investičních možností – stanovení pořadí akcí	309
16.8 Investiční riziko	310
16.9 Portfolio	313
Shrnutí	313
Klíčová slova	314
Otázky	314
Příklady k řešení	314
Literatura	315
17. Početnictví	316
17.1 Finanční účetnictví a výkazy účetní závěrky	316
17.2 Manažerské (vnitropodnikové) účetnictví	325
17.3 Kalkulace nákladů	327
17.4 Rozpočetnictví	327
17.5 Statistiky a rozbor	329
Shrnutí	330
Klíčová slova	330
Otázky	330
Literatura	331

Oddíl D – Specifické ekonomiky

18. Specifika výrobních podniků	335
18.1 Členění výrobních podniků	335
18.2 Průmyslové podniky	337
18.2.1 Průmysl těžební a zpracovatelský	337
18.2.2 Vývoj průmyslu	339
18.2.3 Vnitřní organizace průmyslového podniku a výroby	339
18.3 Energetika	341
18.3.1 Elektrařenství	341
18.3.2 Teplárenství	342
18.3.3 Plynárenství	342
18.4 Vodní hospodářství	343
18.5 Zemědělské a lesnické podniky	344
18.6 Zemědělství	344
18.6.1 Význam zemědělství a jeho zvláštnosti	344
18.6.2 Rostlinná výroba	347
18.6.3 Živočišná výroba	347
18.6.4 Transformace v zemědělství, zemědělská politika vlády a společná zemědělská politika EU	348
18.7 Lesnictví	349
18.8 Stavebnictví	350
Shrnutí	352
Klíčová slova	352
Otázky	352
Literatura	352
19. Bankovní podniky	353
19.1 Banka jako specifický podnik	353
19.1.1 Charakteristika banky a jejích funkcí	353
19.1.2 Bilance banky a výkaz zisku a ztrát	355
19.2 Bankovní systém	361
19.2.1 Struktura bankovního systému	361
19.2.2 Struktura českého bankovního systému	362
19.2.3 Vývoj bankovního systému v České republice	364
19.2.4 Bankovní prostředí	365
19.3 Bankovní produkty (obchody)	371
19.3.1 Finančně úvěrové bankovní produkty	372
19.3.2 Depozitní bankovní produkty	372
19.3.3 Bankovní platební produkty	373
19.3.4 Produkty investičního bankovníctví	374
19.4 Základní principy řízení banky	374

Shrnutí	378
Klíčová slova	378
Otázky	378
Literatura	379
20. Podniky infrastruktury	380
20.1 Význam a zvláštnosti podniků infrastruktury	380
20.2 Doprava	382
20.2.1 Železniční doprava	385
20.2.2 Silniční infrastruktura	386
20.2.3 Vodní doprava	387
20.2.4 Letecká doprava	387
20.2.5 Městská hromadná doprava	387
20.3 Pošta	388
20.4 Elektronické komunikace (telekomunikace)	390
Shrnutí	391
Klíčová slova	392
Otázky	392
Literatura	392
21. Obchodní podniky a podniky cestovního ruchu	393
21.1 Obchod a obchodní podniky	394
21.2 Podniky v oblasti zahraničního obchodu	399
21.3 Podniky cestovního ruchu	400
21.4 Specifika činností v obchodní firmě	402
21.5 Ekonomika obchodních podniků	403
Shrnutí	404
Klíčová slova	404
Otázky	404
Literatura	405
22. Drobné podniky a živnosti	406
22.1 Význam malých a středních podniků	406
22.2 Vymezení malých a středních podniků	409
22.3 Přednosti a nevýhody malých a středních podniků	410
22.4 Podpora malým a středním podnikům	412
22.5 Sdružování podniků v průmyslových oblastech – vytváření podnikatelských sítí a sdružení	413
Shrnutí	414
Klíčová slova	414
Otázky	414
Literatura	415

23. Podniky s mezinárodní účastí	416
23.1 Společné podnikání bez kapitálové spoluúčasti	417
23.2 Společné podnikání s kapitálovou spoluúčastí	418
23.3 Joint ventures (podniky se zahraniční majetkovou účastí)	421
23.4 Evropské hospodářské zájmové sdružení, evropská společnost a evropská družstevní společnost	426
23.5 Nadnárodní podniky	428
Shrnutí	431
Klíčová slova	431
Otázky	431
Literatura	431
24. Ekonomika, management a podnikání ve zdravotnictví	433
24.1 Charakteristika zdravotnických služeb a jejich specifík	433
24.2 Ekonomické řízení zdravotnických zařízení	437
24.3 Management zdravotnických zařízení	440
24.4 Podnikání zdravotnických zařízení	442
Shrnutí	443
Klíčová slova	443
Otázky	443
Příklad k řešení	444
Literatura	444
25. Ekonomika sportu	445
25.1. Pojem sport	445
25.2. Institucionální klasifikace sportu	445
25.3 Institucionální rámec sportu	447
25.4 Makroekonomický model toku statků a finančních toků ve sportu pro ČR	448
25.5 Podíl sportu na společenském produktu a spotřebitelských výdajích	453
25.6 Vícezdrojové financování sportu, tvorba peněžního fondu	454
25.7 Specifika ekonomiky českého sportovního klubu a základní právní rámec	457
Shrnutí	458
Klíčová slova	458
Otázky	458
Literatura	459

26. Ekonomika neziskových organizací	460
26.1 Společenský význam neziskových organizací	460
26.2 Neziskové organizace v hospodářství ČR	463
26.2.1 Podíl na HDP	463
26.2.2 Podíl nevládních neziskových organizací na zaměstnanosti	464
26.3 Základní formy nevládních neziskových organizací v ČR	464
26.3.1 Fundace	464
26.3.2 Nadace	465
26.3.3 Nadační fond	465
26.3.4 Ústav	466
26.3.5 Spolky (dříve občanská sdružení)	466
26.3.6 Sociální družstvo	467
26.3.7 Účelová zařízení církví	467
26.3.8 Organizační složka státu (bývalé rozpočtové organizace)	468
26.3.9 Organizační složka kraje, obce	468
26.3.10 Příspěvkové organizace	468
26.4. Financování nevládních neziskových organizací v ČR	468
26.4.1 Členské příspěvky	469
26.4.2 Veřejné rozpočty	469
26.4.3 Nadace a nadační fondy	470
26.4.4 Firemní dárcovství, firemní nadace a firemní nadační fondy	470
26.4.5 Individuální dárcovství	470
26.4.6 Loterie a sázkové hry	470
26.4.7 Doplnková hospodářská činnost	471
Shrnutí	472
Klíčová slova	472
Otázky	472
Literatura	472
27. Aplikace PC v práci ekonomů podniku	474
27.1 Programové vybavení (software)	474
27.2 Programové prostředky pro komunikaci	475
27.2.1 Internet a intranet	475
27.2.2 Elektronická pošta	477
27.2.3 Elektronické konference a videokonference	477
27.2.4 Sociální sítě	477
27.3 Obecné aplikační programy	479
27.3.1 Textový editor	479
27.3.2 Tabulkový procesor	479
27.3.3 Databázový systém	480
27.3.4 Prezentační grafika	480

27.4	Účelové aplikační programy z ekonomiky podniku	481
27.4.1	Databáze o firmách	481
27.4.2	Údaje o ekonomických subjektech na Internetu	482
27.4.3	Podnikové informační systémy	483
	Shrnutí	483
	Klíčová slova	484
	Otázky	484
	Literatura	484
	Stručný výkladový slovník	485